

Žalost.

*Spet žvrgoli škrjanček,
in travica šumlja,
spet žubori potoček,
sinička spet brblja.*

*In vse je, prav tako je
kot v prejšnjih majskih dneh:
na cesti, vrtu, polju —
povsod sam cvet in smeh.*

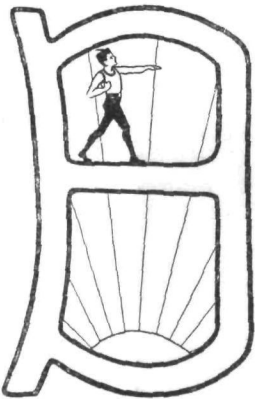
*A v mojem mladem srcu,
o, bedni bratec moj,
je tiha, tiha žalost
in strah in nepokoj.*

*Če ti se ne povrneš
tam z bojnih mi poljan —
kaj meni smeh in cvetje,
kaj najjasnejši dan!*

Drago Širok.

SLOVAN SLOVANOV:

Tovariš Jakob.

il je pri isti gospodinji na stanovanju kakor jaz; ločila je naju le ozka stena. Takoj, ko sem ga prvič videl, se mi je priljubil. Postave je bil majhne, zakaj imel je šele dvanajst let, glave okrogle, temnosinjih oči, ki so pa bile le malokdaj vesele. Tudi smejal se je redko. Najrajši je bil sam.

Gospodinja je bila prava klepetulja; nosila je očala. Vse bi rada zvedela od njega. Ker ji ni hotel odgovarjati, ga je imenovala »mutca« itd. Meni se je fant smilil, rekel sem ji torej:

»Saj mu ni zameriti: dolgčas mu je, ker je prvo leto tu...«

»Malo je vreden; dijak, ki ni zgovoren, ni za nič...«

Naštevala je cele litanije, dokler ji nisem ušel izpred oči. — Kako je človeku, ki je sam? Ali je srečen, ako ga odtrgajo od srca, ki ga ljubi? ...

S posebnim veseljem je hodil na izprehode. Večkrat sem šel z njim na Golovec; tam je stopil na kak višji kraj in gledal po Ljubljanskem polju, proti biserni Gorenjski, kjer je bil doma. Če sva prišla desetkrat na isti kraj, je vselej opazoval okolico, kakor bi prišla prvič tja.

Bil je lep jesenski dan, ko sva stala na tistem kraju.

»Ti!« me pokliče, »ali jo vidiš?«

»Koga naj vidim?«

»Našo hišo ... Ej, kako lepo se sveti v solncu; lepša je kot ljubljanske hiše...«

V resnici je bila tista hiša šola, ali on je trdil svoje, in ni ga bilo moči prepričati. Nato je silil vedno na tisti kraj; tamkaj je slonel ob drevesu

in gledal; ustna so se mu gibala, kakor bi se sam s sabo pogovarjal.

Nekoč sem ga vprašal:

»Ali ti je dolgčas?«

»Kaj dolgčas; nič mi ni dolgčas.«

Sram ga je bilo povedati; zato je legal.

»Zakaj pa siliš vedno na ta kraj in gledaš tako zamišljen proti vaši hiši — kakor praviš?«

»Ker je tako lepo tam.«

»In zakaj je lepo?«

»Ne vem...«

Nato si je zakril obraz in zajokal.

Čutil je, kaj je to: domotožje; ali njegov um je bil premalo razvit, da bi spoznal, kar je čutil. Hrepenel je po domu, pa ni vedel zakaj...

Doma je sedel pri knjigi, gledal vanjo — ali njegove misli so bile druge. Če sem ga hotel kaj vprašati, me je debelo pogledal — kakor bi se prebudil iz spanja. In časih mi je pričel pripovedovati čisto kaj drugega; nego se je učil: kako je pasel doma krave ali napajal konje.

»Zakaj se ne učiš?«

»Ne morem se.«

»Kaj pa misliš postati?«

»Pastir.«

Vse je bilo zaman. Poklical sem ga v svojo sobo, mu pripovedoval, kako koristno je učenje, da bo nekoč gospod, bogat mož, slaven itd. Še poslušal me ni. — — —

Bližal se je Božič. Tedaj je zarajalo veselje v njegovem srcu. Žarečih lic je pritekel k meni.

»Zakaj si tako vesel, Jakob?«

»Domov grem!« je klical, »domov! Sedaj se mi je izpolnila želja, zopet bom videl našo hišo, krave, konje...«

In res je šel. A ni ga bilo več nazaj. Ostal je doma pri svojih kravah, pri konjih in živel malo življenje. — — —

Pravijo, da je človek srečen, ako so mu izpolnjene njegove želje... Ali si srečen, Jakob? — — —

Nikoli. . .

*Med drevjem potok, čuj, šumi,
po strugi lahno žubori;
a v mraku valčki se igrajo,
vso dolgo pot glasno kramljajo.*

*Tja k strugi stopi deček mlad:
„Kdaj greste pač, vi valčki, spat?“ —
A valčki med seboj kramljajo,
odgovora pa mu ne znajo*

Tonče Stern.